

CO NOVÉHO V CPR

Seminář „Postupy subjektů oznámených k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011/EU (CPR), kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh“

14. 9. 2017 Praha

Mgr. Václava Holušová
odbor státního zkušebnictví
oddělení stavebních výrobků
a technických zařízení

ÚŘAD PRO TECHNICKOU NORMALIZACI, METROLOGII A STÁTNÍ ZKUŠEBNICTVÍ

Vývoj plánovaný

- Delegované akty - dokumenty přijaté Komisí v přenesené pravomoci (namísto Evropského parlamentu) podle článků 60 až 63 CPR - s jejich existencí se počítalo již od vzniku CPR
- Postupný přechod dokumentů ETAG (řídící dokumenty pro evropské technické schválení) na EAD (evropské dokumenty pro posuzování) – v některých případech se zpožďuje oproti plánu, což působí komplikace, kdy ETAG již neplatí, ale EAD ještě není k dispozici
- Postupná harmonizace norem - proces tvorby a revize hEN je značně komplikovaný; Joint Initiative on Standardisation – JIS (jedním z cílů je zkrátit obvyklý časový rámec pro vytvoření normy ze 3 let na 2,5 roku)

Vývoj na základě výsledků Zprávy o implementaci CPR ze 7. 7. 2016

- Technické platformy pro implementaci CPR – série schůzek organizovaných Evropskou komisí; neformální diskuse zástupců výrobců, investorů, projektantů a regulátorů trhu o možných scénářích budoucího vývoje CPR
- Studie zadané Komisí

Delegované akty jsou dvojího druhu - nařízení nebo rozhodnutí Komise

- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. [1291/2014](#) ze dne 16. července 2014 o podmínkách klasifikace bez zkoušení **desek na bázi dřeva podle normy EN 13986 a vnějších a vnitřních obkladů z rostlého dřeva podle normy EN 14915**, pokud jde o jejich požární odolnost, pokud se používají k obkládání stěn a stropů
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. [1292/2014](#) ze dne 17. července 2014 o podmínkách pro klasifikaci bez dalšího zkoušení některých **nepotahovaných dřevěných podlahovin** spadajících pod normu EN 14342, pokud jde o jejich reakci na oheň
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. [1293/2014](#) ze dne 17. července 2014 o podmínkách pro klasifikaci bez nutnosti zkoušení **kovových latí a lišt pro vnitřní omítání, na které se vztahuje harmonizovaná norma EN 13658-1, kovových latí a lišt pro vnější omítání, na které se vztahuje harmonizovaná norma EN 13658-2 a kovových lišt a profilů, na které se vztahuje harmonizovaná norma EN 14353**, pokud jde o reakci na oheň

- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. [2016/364](#) ze dne 1. července 2015 o **klasifikaci reakce stavebních výrobků na oheň** podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011
 - Výrobky, které nedosahují aspoň úrovně vlastností tříd E, E_{FL}, E_L a Eca, pokud jde o reakci na oheň, už nemohou být klasifikovány do třídy F bez zkoušení
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) [2017/959](#) ze dne 24. února 2017 o **klasifikaci tepelněizolačních výrobků z volně sypané celulózy (LFCI) vyráběných in situ**, na které se vztahuje norma **EN 15101-1**, z hlediska vodorovného sedání a krátkodobé nasákavosti podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. [2017/1227](#) ze dne 20. března 2017 o podmínkách **klasifikace bez zkoušení lepených lamelových dřevěných výrobků**, na které se vztahuje harmonizovaná norma **EN 14080**, a **konstrukčních výrobků z rostlého dřeva spojované zubovitým spojem**, na které se vztahuje harmonizovaná norma **EN 15497**, co se týče jejich **reakce na oheň**, a o změně rozhodnutí 2005/610/ES

- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. [2017/1228](#) ze dne 20. března 2017 o podmínkách **klasifikace bez zkoušení, vnějších a vnitřních omítek s organickými pojivy**, na které se vztahuje harmonizovaná norma **EN 15824**, a **malt pro vnitřní a vnější omítky**, na které se vztahuje harmonizovaná norma **EN 998-1**, pokud jde o jejich **reakci na oheň**
- Rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) č. [2015/1936](#) ze dne 8. července 2015 o systémech posuzování a ověřování stálosti vlastností použitelných na **ventilační kanály a potrubí určené k větrání vzduchem** podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011
- Rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) č. [2015/1959](#) ze dne 1. července 2015 o systémech použitelných pro posuzování a ověřování stálosti vlastností **výrobků pro kanalizační systémy** podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011

- Rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) č. [2015/1958](#) ze dne 1. července 2015 o systémech posuzování a ověřování stálosti vlastností použitelných na **geosyntetika a související výrobky** podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011
- Rozhodnutí Komise (EU) č. [2016/1610](#) ze dne 7. září 2016 o zveřejnění odkazu s omezením v Úředním věstníku Evropské unie na harmonizovanou normu EN 13383–1:2002 „**Kámen pro vodní stavby – Část 1: Specifikace**“ v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011
- Rozhodnutí Komise (EU) č. [2017/133](#) ze dne 25. ledna 2017 o zachování odkazu na harmonizovanou normu EN 14342:2013 „**Dřevěné podlahoviny – Charakteristiky, posuzování shody a označení**“ v Úředním věstníku Evropské unie s omezením podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011
- Rozhodnutí Komise (EU) č. [2017/145](#) ze dne 25. ledna 2017 o zachování odkazu na harmonizovanou normu EN 14904:2006 „**Povrchy pro sportoviště – Halové povrchy pro víceúčelové použití: Specifikace**“ v Úředním věstníku Evropské unie s omezením podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011

V současné době se připravuje:

- Návrh nařízení Komise v přenesené pravomoci pro klasifikaci **odolnosti vůči mrazu u pálených střešních tašek a tvarovek podle EN 1304**
- Návrh nařízení Komise v přenesené pravomoci pro **vnější clony a markýzy a požadavky na vlastnosti a bezpečnost podle EN 13561**
- Návrh nařízení Komise v přenesené pravomoci pro **motoricky ovládané dveře podle EN 16361**, s výjimkou otočných, původně určené k montáži s motorickým ovládáním, bez vlastností požární odolnosti a kouřotěsnosti
- Návrh rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) o ustanovení systémů posuzování a ověřování stálosti vlastností pro **čističky odpadních vod**
- Návrh rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) o klasifikaci vlastností stavebních výrobků z hlediska **emise nebezpečných látek do vnitřního prostředí (VOC)**

- Návrh rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci o ustanovení systémů posuzování a ověřování stálosti vlastností pro **sestavy zábradlí s určeným použitím ve stavebách pouze k zabránění pádu** (problém: požadavky členských států na systém posuzování vlastností kolísají od AVCP 1+ až po AVCP 4, což je problém; bez shody na AVCP nelze napsat mandát pro CEN)
- Návrh rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci ohledně systémů posuzování a ověřování stálosti vlastností (AVCP) použitelných pro **oplechované sendvičové panely pro konstrukční použití**
- Návrh rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci o systémech posuzování a ověřování stálosti vlastností **upevňovacích/kotvicích systémů zamýšlených k použití takovým způsobem, že se stanou součástí stavby a budou sloužit k zajištění bezpečnosti osob při používání této stavby anebo pro její funkci** (Komise brzo zahájí veřejnou konzultaci na portálu The Better Regulation)

- Návrh nařízení Komise v přenesené pravomoci o podmínkách klasifikace bez zkoušení pro **Dřevěné konstrukce - Křížem vrstvené dřevo podle EN 16351 a Dřevěné konstrukce - Vrstvené dřevo na nosné účely podle EN 14374, pokud jde o jejich reakci na oheň**
- Návrh nařízení Komise v přenesené pravomoci o podmínkách klasifikace bez zkoušení pro **Dřevěné konstrukce - Křížem vrstvené dřevo podle EN 16351 a Dřevěné konstrukce - Vrstvené dřevo na nosné účely podle EN 14374, pokud jde o jejich požární odolnost**
- Delegovaný akt týkající se **tříd a mezních hodnot pro vnitřní dveře** – Komise chce předejít obdobným problémům jako s vnějšími dveřmi podle EN 16034, tudíž projednávání bylo zatím pozastaveno

- EAD je druhý typ harmonizované technické specifikace k CPR (vedle hEN).
- **Seznam aktuálně platných EADs** naleznete v databázi NANDO pod [tímto](#) odkazem (v angličtině). České překlady jsou k dispozici na Informačním portálu pod [tímto](#) odkazem. Jejich počet se stále zvyšuje, protože nové EADs jsou vydávány několikrát ročně v Úředním věstníku Evropské unie (OJEU).
- Postup pro přijetí EAD je dosti komplikovaný a časově náročný.
- Původní ETAGs byly rozděleny do skupin A, B a C s příslušným časovým rámcem pro konverzi. ETAGs skupiny A ztratily platnost k 31. 1. 2016 a byly staženy z NANDO (zůstaly jen v archivu). To znamená, že není možné k nim notifikovat žádný nový subjekt. Pokud už je k dispozici EAD, může oznámený subjekt požádat o notifikaci k němu. Pokud se ale konverze zdržela, mají na posuzování vlastností výrobků „monopol“ jen ty subjekty, které stihly být notifikovány včas.

- **Pro účely prokázání splnění požadavků CPR lze použít jen takové hEN, které vydala Evropská komise ve svém Úředním věstníku (OJEU).**
- Tento seznam vychází 2-3x ročně a obsahuje vždy kompletní výčet všech hEN k CPR (ne jen nové přírůstky).
- Nejsnazší přístup k aktuálnímu seznamu hEN v českém jazyce je prostřednictvím [Databáze harmonizovaných norem k CPR](http://www.nlfnorm.cz/normy/70/prehled-harmonizovanych-norem-k-cpr) na webu ÚNMZ:
<http://www.nlfnorm.cz/normy/70/prehled-harmonizovanych-norem-k-cpr>
- **Harmonizovaná nemusí být ta nejnovější verze hEN!**

Která verze normy je harmonizovaná podle CPR?

- Datum začátku platnosti EN neznamena datum, od kterého lze danou EN používat pro potřeby posuzování shody stavebních výrobků a jejich označování CE. To je možné až po jejím zveřejnění v OJEU (Úředním věstníku EU). To, že norma dosud nebyla zveřejněna v OJEU, přitom neznamena, že je „neplatná“. Přesnější výraz by v této souvislosti byl, že je „zatím nepoužitelná“ pro účely označení CE.
- **Varianty:**
 - v seznamu hEN je uvedena nejnovější platná verze normy (optimální situace);
 - v seznamu hEN je jak nová verze normy, tak i předchozí verze (může být i zrušená); období souběžné platnosti;
 - v seznamu hEN zůstává starší verze normy, která je v *ČSN online* již označena jako „zrušená“; přesto však dále slouží pro účely vytvoření PoV a označování CE (dost matoucí situace).

- Národní normalizační orgány členských států musí při zavádění EN do soustavy národních norem dodržovat pravidla, která určuje Evropský výbor pro standardizaci (CEN). Zpracuje-li a vydá-li CEN jakoukoli EN (včetně budoucí hEN), jsou všechny členské státy povinny tento dokument zavést na národní úrovni nejpozději v termínu DOP (Date Of Publication) a jakékoliv tzv. **konfliktní normy** zrušit nejpozději v termínu DOW (Date Of Withdrawal).
- Za tyto konfliktní normy jsou přitom považovány jak původní národní technické normy zabývající se stejným předmětem, tak v případě zpracování revizí EN i jejich předchozí verze.
- V databázi **ČSN online** jsou zrušené normy zřetelně označeny červeným symbolem, zatímco platné normy jsou označeny zeleně. Není však řešena otázka, zda daná norma byla či nebyla publikována v OJEU (údaje o harmonizaci, resp. určení norem, jsou v této databázi bohužel neaktuální; na řešení se pracuje).

- **Dozvuky rozhodnutí Evropského soudního dvora proti Německu**, které požadovalo dodatečné zkoušky pro výrobky označené CE a prohrálo (případ C-100/13 ze dne 16. 10. 2014); Německo připravilo právní analýzu.
- Otázka zní: jak smí postupovat členský stát v případě, kdy hEN není zjevně kompletní? Pokud v hEN schází některý požadavek, který je závazný v některém z členských států, jsou odkazy na tuto normu relevantní k prokázání všech základních charakteristik nebo ne? Členský stát nemá důkaz o splnění všech požadavků na výrobek, takže neumožní jeho použití ve stavbě na svém území. Evropský soudní dvůr toto neuznal s poukazem na to, že „normy jsou komplexní“, ačkoli článek 18 CPR připouští, že existují i neúplné hEN.
- Komise údajně má připravenou analýzu, ale nechce ji zatím zveřejnit, protože v současné době běží dva další soudní spory na podobné téma.

- Členské státy se shodují v tom, že Komise vykládá rozhodnutí Evropského soudního dvora příliš úzce. Existuje rozpor mezi stavební legislativou v jednotlivých ČS (= zodpovědnost ČS) a požadavky CPR (= oblast působnosti EU).
- Rozhodnutí Evropského soudního dvora vůči Německu („normy jsou komplexní“) se vyjadřovalo k systému hEN jako celku, ne ke komplexnosti jednotlivých konkrétních norem.
- Kdo rozhoduje, které charakteristiky jsou základní? Mandáty a odpovědi na ně činí tento systém nepřehledným, takže rozhodování by stále častěji musel provádět soud. Podle některých názorů vlastně nejde o „dodatečné charakteristiky“ nad rámec základních charakteristik, ale jde o chybějící základní charakteristiky, které se z nějakých důvodů nedostaly do mandátů a tudíž do norem.
- Boj Komise proti dodatečným národním značkám (nad rámec CE) je z tohoto úhlu pohledu neudržitelný a neoprávněný.

- Nedaří se dosáhnout shody ohledně návrhu delegovaného aktu na klasifikaci výrobků ve vztahu k emisím těkavých organických látek (VOC) ze stavebních výrobků do vnitřního prostředí budov. Komise připravila návrh klasifikačního systému VOC, ale stále trvá neshoda mezi návrhem Komise na zjednodušení a požadavky některých členských států (Německo, Seveřané) na zachování komplexního systému, který mají zavedený.
- Německo a některé další které členské státy požadují vrátit do klasifikace i parametry TVOC (suma VOC), TSVOC a R-hodnoty, zahrnout větší počet látek do EU-LCI, snížit nejnižší hodnotu pro formaldehyd z 60 na 10 mikrogramů a definovat bezpečnostní kritéria („pojistku“) pro případ výskytu více látek současně, ale těsně pod jejich jednotlivými limity.
- Pracovní skupina pro nebezpečné látky při SCC – Ing. Sovjáková, připomínky k aktuální verzi návrhu do 18. 9. 2017, pak bude postoupeno na jednání AG Construction 4. 10. 2017.

- Finská společnost Rakennusteollisuus obdržela zakázku od Komise na **vytvoření modelových vět do hEN, které se týkají konstrukčních stavebních výrobků**. Studie již byla odevzdána Komisi.
- Uzavření kontraktu s britskou firmou BRE na zpracování studie, která vyhodnotí potřebu zavedení nové regulace do CPR. Jedná se o **toxicitu kouře, uvolňovaného ze stavebních materiálů při jejich hoření**. Stanovisko za ČR je zatím negativní (nesouhlasíme se zaváděním další regulace v rámci CPR, týkající se toxicity kouře vznikajících při požáru stavebních výrobků. Kouř je generován pouze při procesu hoření, tedy při požáru. Úsilí by proto mělo směřovat k zamezení vzniku požáru).

- **Návrh metodiky ke stanovení a klasifikaci požárních vlastností fasádních systémů** - Komise uzavřela kontrakt se švédskou společností Sveriges Tekniska Forskningsinstitut na vyvinutí společného evropského přístupu k posuzování požární odolnosti fasád. Za základ byly vzaty pouze německé a britské zkušební normy DIN 4102-20 a BS 8414. Český protinávrh na využití metod dle ISO 13785-1 a ISO 13785-2 nebyl akceptován. Ve hře je mj. to, kteří výrobci budou moci využít již provedené (velmi nákladné) zkoušky a které budou naopak muset nechat své výrobky zkoušet znovu. Na práci dohlíží pracovní podskupina „Fire“ (i s českou účastí).
- Komise chystá studii, jejímž cílem bude zjištění, **pro jaké typy výrobků má nařízení CPR význam**, tzn. které typy výrobků spolu soutěží na společném evropském trhu a které se naopak nevyvážejí za hranice ČS, ve kterém byly vyrobeny. Budou analyzována data od roku 2013 do roku 2015, která jsou již k dispozici. Jejich analýza proběhne mezi srpnem a říjnem 2017.

- Na základě požadavku některých členských států Komise zpracovala analýzu legálních požadavků na tyto výrobky, z pohledu DoP + CE a principu vzájemného uznávání.
- Principy tzv. **oběhové ekonomiky** si žádají minimalizaci tvorby odpadu a maximalizaci opětovného využití a recyklace stavebních výrobků (analýza Komise se však primárně nezaměřuje na recyklaci).
- Technické normy jsou psány s ohledem na nové výrobky, ačkoli to v nich není explicitně uvedeno.
- Z pohledu uživatelů by neměly být činěny rozdíly mezi oprávněnými požadavky na nové či opětovně použité výrobky.
- Některé členské státy však vyjádřily pochybnosti ohledně vhodnosti nařízení CPR pro opětovně používané výrobky (vysledovatelnost, zkoušení, systém řízení výroby u výrobků starých 10–50–200 let, zodpovědnost za DoP).

- Povinnosti výrobců, resp. distributorů se odvíjejí od skutečnosti, zda se jedná o opakované uvedení výrobku na trh (tzn., zda byl podstatně změněn v souladu s čl. 15 CPR, takže je za něj zodpovědný distributor), anebo výrobek už na trhu je, takže zodpovědnost zůstává na původním dávném výrobcí z doby před vznikem společného evropského trhu. Tento základní přístup ještě není vyjasněn.
- Komise konstatovala, že evropský harmonizovaný přístup sice ještě není na pořadu dne, nicméně pokud se členské státy budou snažit zavádět vlastní legislativu, riskují rozpor s pozdější evropskou legislativou.

- 12. 10. 2016 – Implementace CPR se zřetelem na standardizaci
- 18. 01. 2017 – Zjednodušení, včetně opatření k podpoře malých a středních podniků
- 14. 03. 2017 – Tok informací a potřeby v rámci dodavatelského řetězce
- 21. 06. 2017 – Koexistence evropských a národních systémů pro marketing a použití stavebních výrobků
- 04. 10. 2017 – Budoucí role EOTA v kontextu revize CPR

DĚKUJI ZA POZORNOST

holusova@unmz.cz